ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΜΙΑ ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΣΤΟΝ ΩΚΕΑΝΟ

ΚΑΡΛ ΧΑΝΣ ΣΤΡΟΜΠΛ

Ξαναεῖδα τοὺς δύο αὐτοὺς ἀριθμούς...

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ὁ γέρο ναύαρχος γιόρταζε στὴν βίλλα του τὴν ἐπιστροφὴ τοῦ παλιοῦ φίλου του τοῦ καπετάνιου. Ὅλη ἡ συντροφιὰ ἤτανε μαζεμένη στὴν μεγάλη ταράτσα τοῦ σπιτιοῦ ποὺ ἔβλεπε πρὸς τὴν φυλλοφορτισμένη θάλασσα.

Πίνανε τὸ γλυκὸ βαρὺ κρασὶ ποὺ σπινθηροβολοῦσε μέσα στὶς κρυστάλλινες καράφες, κι' ἀκούγανε προσεκτικά, ἀπὸ τὸ ραδιόφωνο ποὺ βρισκόταν πάρα πέρα τοὺς μαγικοὺς ἤχους μιᾶς μουσικῆς ποὺ ἐρχόταν μακριά, ἀπὸ καμμιὰ πολυθόρυβη πρωτεύουσα. Ὅλων τὰ πνεύματα βρισκόντουσαν σὲ ὑπερδιέγερσι καὶ ὁ καθένας συζητοῦσε γιὰ τὴν θαυμασία αὐτὴ ἐφεύρεσι.

Φαντασθῆτε πειὰ τί θὰ γίνῃ ὅταν πραγματοποιηθῇ καὶ ἡ ἐφεύρεσις τῆς τηλεοράσεως, εἶπε ἕνας νεαρὸς συντάκτης μιᾶς ἐφημερίδος ποὺ παρευρίσκετο στὴ συγκέντρωσι.

Ὁ γέρω — καπετάνιος ἤπιε τὸ κρασὶ ποὺ ἦταν στὸ ποτῆρι του καὶ εἶπε κοιτάζοντας τὸν νεαρὸ συντάκτη.

— Ἀνακάλυψις νὰ λές ἀγαπητέ μου κύριε! Ἀνακάλυψις καὶ ὄχι ἐφεύρεσις. Ἐφεύρεσις λέγεται ὅταν πρόκειται γιὰ πράγματα ἄγνωστα μέχρι τῆς στιγμῆς. Ὁ Κολόμβος ἀνεκάλυψε τὴν Ἀμερική. δὲν τὴν ἐφεῦρε.

— Δὲν πιστεύω νὰ ὑποστηρίζετε... εἶπε ὁ δημοσιογράφος.

— Ἀκριβῶς, εἶπε ὁ πλοίαρχος. Ὑποστηρίζω ὅτι ἡ μεταβίβασις τῶν εἰκόνων σὲ μακρυνὴ ἀπόστασι γίνεται καὶ τώρα. Μόνο ποὺ δὲν γίνεται διὰ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ. Γίνεται ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ἄνθρωπο, μέσον μιᾶς μεγάλης ψυχικῆς ἐντάσεως καὶ γι' αὐτὸ δὲν εἶνε προσιτὴ σὲ ὅλους.

Ὁ νεαρὸς δημοσιογράφος χαμογέλασε μὲ δυπιστία. Ἐπίστευε στὴν ἐπιστήμη, κι' ὄχι στὴν μεταφυσική. Καὶ τοῦ φαινότανε περίεργο πὼς ἕνας γέρος ἐμποροπλοίαρχος μποροῦσε νὰ ἔχῃ τέτοιες ἰδέες.

Ὁ ναύαρχος ὅμως ποὺ ἤξερε καλύτερα τὸν φίλο του, τὸν παρεκάλεσε νὰ ἐξηγηθῇ. Καὶ ἀλήθεια, χωρὶς καμμιὰ ἄλλη πρόσκλησι ὁ καπετάνιος ἄρχισε νὰ διηγῆται:

- Ἐταξείδευα, ἕνα χρόνο πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο μὲ τὸν «Ἄρπαντ» καὶ πήγαινα ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ στὴν Γιοκοχάμα. Ἤταν Σεπτέμβριος κ' ἐκείνη τὴν βραδυὰ ὁ οὐρανὸς ἦταν βαρὺς καὶ γεμάτος σύννεφα. Ἡ ἀτμόσφαιρα ὅμως ἦταν δροσερὴ καὶ καθαρὴ καὶ ἀπηλλαγμένη ἀπὸ κάθε σημεῖο κινδύνου. Ἐπῆγα λοιπὸν ἥσυχος στὴν καμπίνα μου νὰ κοιμηθῶ, ὅταν κατὰ τὰ μεσάνυχτα ἔρχεται ὁ δεύτερός μου πλοίαρχος καὶ μὲ ξυπνάει.

«Κάτοιος θέλει νὰ σᾶς μιλήσῃ» μοῦ λέει. «Καὶ ποιος θέλει νὰ μοῦ μιλήσῃ τώρα τὰ μεσάνυχτα εἶπα. «Δὲν μποροῦσε νἀρθῇ αὔριο τὸ πρωί».

— Μοῦ εἶπε ὅτι ἦταν μεγάλη ἀνάγκη νὰ σᾶς μιλήσῃ ἀπόψε.

— Δὲν σᾶς εἶπε τί μὲ θέλει;

— Εἶδε, λέει, κάποιο ὄνειρο καὶ νομίζει...

— Νὰ πάρῃ ἡ ὀργή!... ἐφώναξα, μήπως ἐγὼ εἶμαι κανένας ὀνειροκρίτης! Ἂς πάῃ κι' αὐτὸς καὶ τὰ ὄνειρά του ἀπὸ ἐκεῖ ποὺ ἤρθανε.

Ὁ δεύτερος πλοίαρχος τρόμαξε τόσο ἀπ' τὶς φωνές μου ὥστε τράβηξε νὰ φύγῃ, χωρὶς ἀντιλογία. Ἔξαφνα, δὲν ξέρω πῶς, μὲ ἔπιασε μιὰ ἀόριστη ἀνησυχία, ἔννοιωσα μέσα μου ὅτι ἐκείνη τὴν στιγμὴ ἐξηρτᾶτο κάτι τὸ πολὺ σπουδαῖο ἀπὸ μένα.

— Σταθῆτε! ἐφώναξα, θὰ ἔρθω καὶ ἐγὼ μαζί σας.

Καὶ σ'ἕνα λεπτὸ βρισκόμουν ἔξω. Ὁ ἄνθρωπος στεκόταν στὴν σκάλα τῆς γεφύρας καὶ περίμενε.

— Τί θέλετε; τὸν ρώτησα ὄχι καὶ μὲ πολὺ μεγάλη εὐγένεια.

— Κύριε πλοίαρχε, μοῦ εἶπε, μὲ συγχωρεῖτε, εἶδα ἕνα ὄνειρο...

Κοιτάζοντάς τον τὸν θυμήθηκα. Ἤταν ἕνας ἐπιβάτης τῆς δευτέρας θέσεως πούσερνε πάντοτε μαζί του ἕνα ὁλόκληρο τσοῦρμο ἀπὸ παιδιά. Τὸ ἀγαθὸ καὶ ἥρεμο πρόσωπό του μὲ ἔπεισαν ὅτι εἶχα νὰ κάνω ἴσως μ' ἕνα τρελλό, γι' αὐτὸ τοῦ εἶπα:

— Καὶ τί μ' ἐνδιαφέρουν ἐμένα τὰ ὄνειρά σας.

— Δὲν πρόκειται γιὰ τὰ ὄνειρά μου, εἶπε μὲ φωνὴ πιὸ σταθερή. Αὐτὸ ποὺ εἶδα δὲν ἦταν ὄνειρο. Κύριε πλοίαρχε, πιστέψτε με, ὅτι ἕνα βαπόρι κινδυνεύει αὐτὴ τὴ στιγμή. Ἔτσι καὶ τότε ποὺ βούλιαξε ὁ «Τιτανικός» τὰ εἶδα ὅλα καὶ τὸ βαπόρι καὶ τὸν ὀγκόπαγο. Κι' ὅμως δὲν ἤθελαν νὰ μὲ πιστέψουν. Τὴν ἄλλη μέρα ὅμως τὸ ναυάγιο εἶχε συνταράξει τὴν οἰκουμένη. Κύριε πλοίαρχε, σᾶς παρακαλῶ, πιστέψτε με, αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἕνα πλοῖο βρίσκεται σὲ κίνδυνο. Εἶχε ἁρπάξει τὸ χέρι μου τόσο σφιχτὰ πούχωνε τὰ νύχια του στὸ κρέας μου.

— Τί ὀνειρευτήκατε. Τί εἴδατε, τέλος πάντων; ρώτησα χωρὶς νὰ θέλω.

— Ἐνῷ κοιμώμουνα, ἄρχισε νὰ λέῃ, εἶδα μὲς στὴν μέση τῆς θάλασσας μιὰ πυρκαϊὰ μιὰ γιγαντιαία πυρκαϊά, ποὺ οἱ φλόγες της ἔφθαναν ὡς τὰ σύννεφα, κ' ἔξαφνα μὲς στὶς φλόγες, ξεχώρισα τοὺς ἀριθμοὺς «186 Α. Μ. 28 Β. Π.». Ἐσκέφθηκα πὼς δὲν θὰ ἦταν τίποτε, μολαταῦτα, ἐσηκώθηκα καὶ ἔγραψα στὸ σημειωματάριό μου τοὺς δύο ἀριθμοὺς 186, 28. Ἔπεσα πάλι νὰ κοιμηθῶ, ἀλλὰ μόλις εἶχα κλείσει τὰ μάτια μου, ξαναεῖδα τοὺς δύο αὐτοὺς ἀριθμούς, 186, ἀνατολικὸν μῆκος, 28 βόρειον πλάτος.

Τὰ λόγια τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ μ' ἐπηρέασαν τρομερά.

— Καὶ τί νομίζετε ὅτι μπορεῖ νὰ συμβαίνῃ; ρώτησα. Τί σημαίνουν αὐτοὶ οἱ ἀριθμοί;

Στὸ πρόσωπο τοῦ συνομιλητοῦ μου ζωγραφίστηκε τότε φρικώδης ἀγωνία.

— Κύριε πλοίαρχε, μοῦ εἶπε, ἕνα πλοῖο καίγεται ἐδῶ γύρω...

— Καὶ δὲν θὰ ἔκανε σινιάλο; ρώτησα. Ὁ ἀσυρματιστής μας θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε λάβει εἰδοποίησι.

— Τὸν ρώτησα, εἶπε κι' ὁ δεύτερος πλοίαρχος. Ἀλλὰ δὲν ἔχει λάβει τίποτε.

— Νά, βλέπετε λοιπόν, εἶπα γιὰ νὰ καθησυχάσω τὸν συνομιλητή μου. Τέτοια ὅμως ἀγωνία ζωγραφίστηκε στὸ πρόσωπό του, ὥστε δὲν τόλμησα νὰ ἐξακολουθήσω. Τέλος πάντων ἄς ρωτήσουμε ἄλλη μιὰ φορά, ψιθύρισα... Ὁ ἀσυρματιστής καθότανε στὴ θέσι του μὲ τὰ ἀκουστικὰ στ' αὐτιά του. Δὲν εἶχε λάβει πράγματι καμμιὰ εἰδοποίησι. Ἡ εἴδησι αὐτὴ ἔκαιε τὸν παράξενο ἐπιβάτη νὰ σωριασθῇ ντροπιασμένος σὲ μιὰ καρέκλα.

— Ἂν δὲν ἤτανε νὰ βγοῦμε ἀπὸ τὸν δρόμο μας, τοῦ εἶπα θὰ ἐλόξευα λιγάκι. Ἔχω ὅμως εὐθύνας ἀπέναντι τῶν ἐπιβατῶν καὶ δὲν μπορῶ νὰ τὸ κάμω.

— Ἔχετε ὅμως εὐθύνη καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ποὺ θὰ χαθοῦν, ἐφώναξε μὲ τρομερὴ φωνὴ ὁ συνομιλητής μου. Ἔχετε εὐθύνη μιὰ καὶ ξέρετε τί συμβαίνει.

Τί τὰ θέλετε κύριοι; Ὑπάρχουν στιγμὲς ποὺ ἡ λογικὴ εἶνε μιὰ κενὴ λέξις καὶ ὑπαχούει κανεὶς μονάχα στὴν καρδιά του. Μολονότι θὰ βγαίναμε ἀπὸ τὸν δρόμο μας μολονότι ὁ ἀσυρματιστὴς δὲν εἶχε καμμιὰ εἴδησι, διέταξα νὰ μεταβάλουμε διεύθυνσι κι' ἀνέβηκα στὴν γέφυρα. Ὁ ἄνθρωπος στεκόταν δίπλα μου τρέμοντας ἀπὸ ταραχή. Ἐνόσῳ προχωροῦσαμε, ρώτησα τὸν ἄνθρωπο αὐτὸ γιὰ τὴ ζωή του. Ἤταν ἕνας φτωχὸς διάβολος, ἕνας ἀπὸ ἐκείνους ποὺ πᾶνε στὴν Ἀμερική, γιὰ νὰ πλουτίσουν καὶ δὲν μποροῦν ν' ἀνθέξουν στὴν σκληρὴ ζωή. Τώρα γύριζε πίσω στὴν πατρίδα του.

Τὸ πλοῖο πήγαινε μ' ὅλη του τὴν ταχύτητα. Στὸ τέλος, ὕστερα ἀπὸ τεσσάρων ὡρῶν δρόμο, ὁ ναύτης ποὺταν στὴ σκοπιὰ διέκρινε μακρυὰ μιὰ λάμψι.

Οἱ ἐπιβάτες ποὺ εἶχαν κι' αὐτοὶ ξυπνήσει κι' εἶχαν ἀνεβεῖ ἀπάνω ἔτρεξαν πρὸς τὸ μέρος ποὺ ἔδειξε ὁ σκοπός. Συγχρόνως ἄγγιξα τυχαίως τὰ χέρια τοῦ παράξενου ἐπιβάτη. Ἤσαν παγωμένα καὶ τὸ βλέμμα του ἦταν προσηλωμένο πρὸς τὸ μέρος ποὺ φαινότανε ἡ λάμψις. Ὕστερα ἀπὸ μισῆς ὥρας ἀκόμη δρόμο μπορέσαμε νὰ διακρίνουμε τὸ πλοῖο ποὺ καιόταν. Ἡ λάμψις τῆς πυρκαϊᾶς τὰ ἐφώτιζε ὅλα γύρω. Τὸ μισο πλοῖο εἶχε κι' ὅλας βυθιστῆ. Ἐπάνω στὴν κατακόκκινη θάλασσα ἔπλεαν οἱ βάρκες γεμάτες ἀπὸ ἀνθρώπους. Πλησιάσαμε ὅσο μπορούσαμε καὶ παρελάβαμε τοὺς ναυαγούς. Οὔτε μιὰ ἀνθρώπινη ψυχὴ δὲν χάθηκε.

Ὅταν γύρισα γιὰ νὰ ἰδῶ τὸν σωτῆρα ὅλου αὐτοῦ τοῦ κόσμου, δὲν τὸν βρῆκα πουθενά. Εἶχε χαθῆ ξανὰ μέσα στὸ πλῆθος γιὰ ν' ἀποφύγῃ κάθε εὐχαριστία καὶ κάθε ἐκδήλωσι εὐγνωμοσύνης.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ὁ καπετάνιος τέλειωσε τὴν διήγησί του καὶ γέμισε τὸ ποτῆρι του κρασί.

— Μόνον ἕνα δὲν καταλαβαίνω εἶπε τώρα πολὺ εὐγενικὰ ὁ νεαρὸς συντάκτης. Γιατὶ τὸ πλοῖον δὲν ἔδωσε τὸ σῆμα τοῦ κινδύνου;

— Γιατί; ἐγέλασε ὁ καπετάνιος: Γιατὶ ἁπλούστατα ἡ φωτιὰ ἔπιασε σ' ἕνα διαμέρισμα δίπλα στὸν θάλαμο τοῦ ἀσυρματιστοῦ καὶ τὸ μηχάνημα ἔκαψε προτοῦ προφθάσουνε νὰ δώσουνε κανένα σημεῖο.

Μπορέσαμε νὰ διακρίνουμε τὸ πλοῖο ποὺ καιόταν.

Karl Hans Strobl